

**Олександра Янкович
Ірина Кузьма**

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

*Навчально-методичний посібник
для вчителів, вихователів
та студентів закладів вищої педагогічної освіти*

видання третє
(перероблене і доповнене)

Тернопіль
2025

УДК 373.3.091:004](075)

Я 62

Рецензенти:

Радченко О. Я. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Романюк С. З. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Шквир О. Л. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Рекомендовано до друку вченою радою

*Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка (протокол № 4 від 30 вересня 2025 року)*

Янкович О. І.

Я 62 Освітні технології у початковій школі : навчально-методичний посібник. / Олександра Янкович, Ірина Кузьма. – Вид. 3-тє, переробл. і допов. – Тернопіль : ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2025. – 300 с.

ISBN 978-617-595-142-2

У посібнику розкрито теоретичні аспекти реалізації освітніх технологій у школі першого ступеня. Висвітлено їхні критерії, структуру, класифікації, історію розвитку. Проаналізовано найбільш поширені освітні технології й відповідні їм методи в контексті положень Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти.

Навчально-методичний посібник призначений для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спеціальності Початкова освіта. Його можуть використовувати вчителі шкіл першого ступеня, вихователі закладів дошкільної освіти.

УДК 37.01 (075)

ISBN 978-617-595-142-2

© О. І. Янкович, І. І. Кузьма, 2025

© ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
------------------------	----------

I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	6
---	----------

1.1. Поняття освітньої технології.....	6
1.2. Критерії та структура освітніх технологій.....	8
1.3. Розвиток технологічного підходу в теорії та практиці початкової освіти.....	10
1.4. Класифікація освітніх технологій	15
1.5. Педагогічне цілеутворення в технологічних процесах початкової освіти.....	17
1.6. Діагностичність як критерій освітніх технологій.....	25
1.7. Критерії вибору освітніх технологій у початковій школі	40

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	49
---	-----------

II. ЕЛЕМЕНТАРНІ (ЗАГАЛЬНОМЕТОДИЧНІ) ТЕХНОЛОГІЇ.....	49
--	-----------

2.1. Інтерактивні технології.....	49
2.2. Ігрові технології.....	67
2.3. Lego-технологія	76
2.4. Квест як сучасна технологія та метод навчання.....	78
2.5. Проектна технологія.....	82
2.6. Технологія проблемного навчання	88
2.7. Технологія кейсів (Case Study).....	93
2.8. Портфоліо як освітня технологія і метод діагностики.....	97

III. КОМПЛЕКСНІ ТЕХНОЛОГІЇ	101
---	------------

ТЕХНОЛОГІЇ, СПРЯМОВАНІ НА ФОРМУВАННЯ НАСКРІЗНИХ УМІНЬ	101
--	------------

3.1. Технології формування творчої особистості	102
3.2. Технології формування критичного мислення	111

ТЕХНОЛОГІЇ, СПРЯМОВАНІ НА ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	131
3.3. Технології формування інформаційно-комунікаційної компетентності.....	131
3.3.1. Інформаційні технології: сучасний стан та перспективи розвитку	132
3.3.2. Технологія штучного інтелекту (ШІ)	139
3.3.3. Медіаосвітні технології	144
3.4. Технології формування в учнів початкової школи вміння вчитися	154
3.5. Технології формування інноваційності та громадянських і соціальних компетентностей	164
3.5.1. Технологія колективного творчого виховання	165
3.5.2. Технологія формування учнівського колективу.....	169
3.5.3. Технологія «Організація успішної діяльності»	186
3.6. Технології дотримання здорового способу життя.....	205
3.6.1. Навчання в русі як здоров'язбережувальна освітньо-рухова технологія в початковій школі.....	212
3.6.2. Технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка	220
3.6.3. Арттерапевтичні технології.....	223
ДОДАТКИ	231
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	285

Навчально-методичне видання

Олександра Янкович

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Куявсько-Поморська академія (Бидгощ, Польща)

Ірина Кузьма

Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Навчально-методичний посібник

**для вчителів, вихователів
та студентів закладів вищої педагогічної освіти**

Підписано до друку 01.10.2025 р.

Формат 60х84 ¹/₁₆. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.

Умовно-друк. арк. 17,44. Облік.-видавн. арк. 14,7.

Зам. № 217.

Видавець

Редакційно-видавничий відділ

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка,

46027, м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 2.

Свідомство про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців,

виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК №2043, від 23.12.2004.